

**ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
ІЗ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ, ТА ЕМБРІОЛОГІЇ З ОСОБЛИВОСТЯМИ
ДИТЯЧОГО ВІКУ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ**

Димар Н.М., Шамало С.М., Кондаурова А.Ю., Чухрай С.М., Демидчук А.С.
*Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
кафедра гістології та ембріології*

Професійна компетентність лікаря-педіатра починає формуватись починаючи із вивчення базових дисциплін у вищому медичному навчальному закладі. Однією із таких дисциплін, яка викладається для студентів спеціальності 228 «Педіатрія», є «Гістологія, цитологія, та ембріологія з особливостями дитячого віку», що передбачає інтеграцію викладання з такими дисциплінами як фізіологія, біохімія, патологічна анатомія та патологічна фізіологія, пропедевтика клінічних дисциплін. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти вивчають мікроскопічну та субмікроскопічну будову клітин, тканин та органів, вирішують ситуаційні задачі, які мають клінічне спрямування, навчаються інтерпретувати морфофункціональні зв'язки, структурні та молекулярні детермінанти забезпечення різних процесів у організмі людини [3].

Викладання дисципліни передбачає лекції, практичні заняття та самостійну позааудиторну роботу студентів та завершується складанням іспиту. Для структурування теоретичного матеріалу, ознайомлення із новітніми дослідженнями у галузі слугують лекції, які обов'язково супроводжуються візуалізацією матеріалу із використанням презентацій для кращого розуміння наведених фактів. Ілюстративний матеріал (а саме фотознімки гістологічних зразків, схематичне зображення та моделі морфологічних структур) допомагає, узагальнити, порівняти, уточнити деякі факти, а тому сприяє мотивації студентів до більш глибокого самостійного опанування дисципліни. Під час практичних занять «Гістологія, цитологія, та ембріологія з особливостями дитячого віку» закріплюються набуті теоретичні знання в ході обговорення теми із викладачем, формуються практичні навички та вміння відповідно до мети кожного заняття при роботі із вивчення гістологічних препаратів при використанні світлових мікроскопів. Звісно, безпосередня взаємодія викладача із студентами посідає важливе місце, оскільки практичні заняття, включають також заповнення узагальнюючих та порівняльних таблиць, опис схематичних зображень субклітинних структур, вирішення ситуаційних задач, які потребують детального аналізу та обґрунтованої відповіді.

Оцінювання знань, умінь і навиків студентів проходить згідно критеріїв, розроблених колективом кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, які включають як результати усного опитування і аналіз роботи студентів під час практичного заняття у

практикумах, так і тестового контролю знань з використанням тестових завдань у форматі «Крок-1» що мають практичне спрямування [3].

Ефективному засвоєнню теоретичного матеріалу, формуванню необхідних умінь та навичок, успішному проходженню кінцевого контролю знань у вигляді тестових завдань сприяє використання ілюстративного матеріалу, а теоретичні запитання, ситуаційні задачі.

Враховуючи вимоги часу, навчальні заняття із дисципліни «Гістологія, цитологія, та ембріологія з особливостями дитячого віку» проводяться у змішаній формі. З цією метою активно використовуються інформаційно-комунікаційні технології, які дозволяють підтримувати комунікацію між суб'єктами навчання на відстані в режимі реального часу, а саме вебінар-орієнтовані платформи (Zoom, Skype, OpenMeetings тощо) [1, с. 180].

Змішане навчання передбачає поєднання синхронної (під час проведення заняття offline) та асинхронної взаємодії суб'єктів навчання, а також наявність системи управління навчанням – навчальної платформи, що забезпечує роботу з навчальним контентом, дозволяє керування процесом навчання, містить інструменти для оцінювання, забезпечує взаємодію між суб'єктами навчання, підтримувати різні формати для обміну матеріалами, підтримувати україномовний інтерфейс. Зокрема, широко застосовувана вебінар-орієнтована платформа Zoom дозволяє не лише активну комунікацію між викладачем та студентами у режимі реального часу, але і демонстрацію ілюстративного матеріалу, фотознімків гістологічних препаратів, демонстрацію презентації лекції, а таким чином забезпечує одночасне спілкування усіх учасників навчального процесу та об'єктивну оцінку набутих знань та умінь студентами під час вивчення дисципліни [2, с. 120].

Таким чином, враховуючи досвід дистанційної форми навчання, можна вважати, що запровадження змішаної форми здобуття медичної освіти у сучасних реаліях воєнного стану дозволяє задовільнити потреби усіх учасників освітнього процесу, які набувають професійних компетентностей майбутнього лікаря, вивчаючи такі базові дисципліни як «Гістологія, цитологія, та ембріологія з особливостями дитячого віку».

Список літератури

1. Димар Н.М. Вебінар як форма навчання під час опанування студентами медичної біології. *Інноваційна педагогіка*. Вип.39. 2021. С. 278–282.
2. Морзе Н. В., Кочарян А. Б., Варченко-Троценко Л. О. Вебінари як засіб підвищення кваліфікації викладачів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. Т. 42. Вип. 4. С. 118–130.
3. Навчально-методична робота кафедри гістології та ембріології. URL <https://nmuoofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-gystologyy-y-embryologyy/navchalno-metodychna-robota/>